

การปรับตัวของสถานศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้
ภายหลังการระบาดใหญ่ไวรัสโควิด 19
กรณีศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส*
SCHOOL ADAPTATION AND LEARNING MANAGEMENT STRATEGIES
POST - COVID - 19: A CASE STUDY OF A PRIVATE ELEMENTARY SCHOOL IN
NARATHIWAT PROVINCE, THAILAND

อับดุลชาร์ฟ ตอยิบ และวันชัย ธรรมสังการ*

Abdulcharif Toryib and Wanchai Dhammasaccakarn

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ประเทศไทย

Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University Hatyai Campus, Thailand

*Corresponding author E-mail: a.chariftoryib@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัวของสถานศึกษา และแนวทางการจัดการเรียนรู้หลังการระบาดของโควิด - 19 กรณีศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาจากบุคคล 4 กลุ่ม จำนวน 21 คน ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ปกครอง 6 คน 2) กลุ่มนักเรียน 6 คน เลือกจากกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) กลุ่มครูผู้สอน 6 คน ต้องมีประสบการณ์ทำงานภายในโรงเรียนไม่น้อยกว่า 2 ปี และ 4) กลุ่มผู้บริหาร 3 คน มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียน มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบรายงานเชิงพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวของสถานศึกษามีการปรับตัว 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) การบริหารสถานศึกษา มี 3 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารเทคโนโลยี 2) การจัดการเรียนรู้ ภายหลังการระบาดโควิด 19 การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการปรับตัวให้มีความยืดหยุ่น และมีความทันสมัย 3) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญของการสร้างความน่าเชื่อถือของโรงเรียน คือ การมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาในด้านวิชาการ และด้านร่างกายของผู้เรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การผนวกรวมเทคโนโลยีเพื่อให้นักเรียนมีความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับบริบทสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง 2) การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลเป็นทักษะที่มีความสำคัญจำเป็นต้องมีการอบรม และถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูผู้สอน เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการสอนที่มีความสร้างสรรค์ 3) การเลือก และออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ โดยผ่านความร่วมมือของสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

คำสำคัญ: โควิด - 19, การปรับตัว, การจัดการเรียนรู้, โรงเรียนระดับประถมศึกษาเอกชน, จังหวัดนราธิวาส

* Received March 22, 2024; Revised April 6, 2024; Accepted April 16, 2024

Abstract

The objective of this research is to investigate the school adaptation and learning management strategies post covid - 19: Case study of a private elementary school in Narathiwat province, Thailand. The study utilizes a qualitative research approach, collecting data through in-depth interviews with key informants from four groups, totaling 21 individuals. These groups include 1) parents (6 individuals), 2) students (6 individuals, selected from Grade 6), 3) teaching staff (6 individuals with at least 2 years of teaching experience within the school), and 4) school administrators (3 individuals directly involved in school management with at least 2 years of experience in educational administration). Data analysis employs content analysis, presenting findings in a narrative analysis report. The research reveals that school adaptation involves three dimensions. 1) School Management Adaptation: This includes three interconnected components: personnel management, budget management, and technology management. 2) Learning Management Post - COVID - 19: Flexible and contemporary learning management strategies are necessary post-pandemic to adapt effectively. 3) Development of Learning Environment: Creating a supportive learning environment is crucial for fostering academic and physical development among students. Three important learning management strategies include. 1) Integration of Technology: Integrating technology to make education more flexible and responsive to changing societal contexts. 2) Development of Digital Skills: Digital skills are crucial and require training and knowledge transfer to teaching staff, enabling them to utilize innovative teaching tools effectively. 3) Collaborative Curriculum Design: Involving schools, teachers, students, parents, and the community in the selection and design of learning content.

Keyword: COVID - 19 Pandemic, Adaptation, Learning Management, Private Elementary School, Narathiwat Province.

บทนำ

หลังจากการระบาดใหญ่ของโควิด - 19 ทำให้หน่วยงานในทุกสถาบันทางสังคมมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประวัติศาสตร์ของโลก ที่ขยายความรุนแรงและการระบาดไปสู่ทุกปริมณฑลด้วยความรวดเร็วอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ความรู้และประสบการณ์จากอดีตไม่อาจเป็นประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมสำหรับอนาคตเสมอไป หน่วยงานต่าง ๆ ต้องสร้างกระบวนการรับข้อมูลและเรียนรู้องค์ความรู้ ชุดใหม่สำหรับอนาคต โดยเฉพาะการทำความเข้าใจเรื่องการเตรียมรับมือกับความไม่แน่นอนที่อาจจะเกิดขึ้นได้ใหม่ในอนาคต (WHO, 2024); (Chelong, A., 2022)

สถาบันการศึกษานับว่าเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญของมนุษย์ ที่ต่างก็ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดครั้งนี้ ในหลายสถาบันการศึกษา มีการปรับเปลี่ยนการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ รวมถึงสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ เพื่อให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงนี้ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างปกติ ทั้งนี้ก็มีการปรับตัวที่แตกต่างกันออกไปทั้งในรูปแบบออนไลน์ และกายภาพ (กรมประชาสัมพันธ์, 2564) สำหรับประเทศไทยเมื่อการระบาดของโควิด - 19 ได้คลี่คลายลง สถานการณ์โดยภาพรวมของสังคมดีขึ้นตามลำดับ และทางด้านภาคการศึกษา ก็ได้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนให้กลับมาสู่สภาวะปกติมากยิ่งขึ้นตามลำดับ โดยในช่วงแรกสถานศึกษาได้ดำเนินการตามมาตรการเตรียมสถานศึกษาให้เป็นไปตามการประกาศของภาครัฐ

กรมควบคุมโรค (กระทรวงสาธารณสุข, 2562) ทั้งนี้ จากมาตรการของหน่วยงานข้างต้นทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวทั้งสภาพแวดล้อมโดยรวมของสถานศึกษาและวิธีการจัดการการเรียนการสอนให้สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่น

สถานศึกษาได้มีความพยายามเพื่อปรับตัวให้สามารถรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ นอกจากนี้ บุคลากรภายในสถานศึกษาต่างก็ต้องมีความพยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารศึกษาที่มีความพยายามสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนและสามารถรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ ในขณะเดียวกันผลกระทบจากการระบาดครั้งนี้ได้มีได้ส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพียงอย่างเดียว ยังส่งผลต่อนักเรียนและผู้ปกครองทั้งทางตรงและทางอ้อมเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านของรายได้ของผู้ปกครองและรายจ่ายที่มากขึ้นซึ่งเป็นผลมาจากการปรับตัวของบางสถานศึกษาที่มีการเปลี่ยนมาใช้รูปแบบออนไลน์ทำให้บางครอบครัวต้องมีการซื้ออุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เมื่อเหตุการณ์กลับมาสู่สภาวะปกติทำให้หลายโรงเรียนประสบปัญหาในด้านของพฤติกรรมของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปและพัฒนาการบางส่วนของผู้เรียนบางกลุ่มที่มีความช้ากว่าที่ควร เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเข้าสังคม อันเนื่องมาจากการจำกัดพื้นที่อาศัย และการเว้นระยะห่างในสังคมในช่วงการระบาด ทำให้โรงเรียนจำเป็นต้องมีความพยายามพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในด้านวิชาการ และทักษะทางสังคมที่ดีได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เตชินี ทิมเจริญ และชรินทร์ มั่งคั่ง ได้กล่าวว่า การใช้การจัดการเรียนรู้ที่ดีสามารถเสริมทักษะของผู้เรียนได้รอบด้าน เช่น ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม ทักษะการวางแผน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (เตชินี ทิมเจริญ และชรินทร์ มั่งคั่ง, 2565)

จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการปรับตัวของสถานศึกษาหลังการระบาดโควิด - 19 ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้ได้มาซึ่งข้อมูลสำคัญที่เป็นบทเรียนในการนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เป็นจริง ทั้งนี้ ก็เพื่อมุ่งหวังให้สามารถบริหารสถาบันการศึกษาให้เป็นไปตามแนวคิดการบริหารการศึกษาไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 (ศราวุฒิ ชันคำหมื่น และรัตนา กาญจนพันธ์ุ, 2566) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและผู้สอนให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติต่อไปได้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปรับตัวของสถานศึกษาและแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาหลังการระบาดของโควิด - 19 ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประเภทกรณีศึกษา (Case study) (George, A. L. & Bennett, A., 2005) กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 คน 2) กลุ่มครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมาแล้ว 2 ปี จำนวน 6 คน 3) กลุ่มผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 6 คน และ 4) กลุ่มผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนและมีประสบการณ์บริหารสถานศึกษา 2 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์โดยอาศัยการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีลักษณะเป็นปลายเปิดที่สามารถเจาะลึกการสัมภาษณ์ทั้งนี้ ตัวผู้วิจัยเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการดำเนินการทางการวิจัยโดยตรง โดยตัวผู้วิจัยเองจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ปรากฏการณ์ข้อมูลที่ได้ และการวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนการสร้างแนวคิดเพื่อรองรับและอธิบายเพื่อหาข้อสรุปของงานวิจัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยจะใช้เครื่องบันทึกเสียงพกพาเพื่อบันทึกเสียงร่วมด้วย โดยใช้เวลาประมาณ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมง

ในแต่ละคน ทั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยตรง (Face to Face) ณ สถานศึกษาของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์หากผู้ให้ข้อมูลสำคัญไม่สะดวกในการสัมภาษณ์โดยตรง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 8 ขั้นตอน (Colaizzi, P., 1978) ดังนี้

1. ถอดเทปบทสัมภาษณ์ คำต่อคำจากบทสัมภาษณ์ทั้งหมด และบันทึกบทสัมภาษณ์ในไฟล์เอกสารด้วยโปรแกรม Microsoft word
2. จัดเก็บบทสัมภาษณ์ที่ถอดเทปแล้วลงในแฟ้มเอกสาร ที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ เพื่อรอการตรวจสอบข้อมูลที่ต้องอีกครั้ง
3. ตรวจสอบบทสัมภาษณ์อีกครั้งเพื่อพิจารณาความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์
4. จัดแยกประเภทของข้อมูลตามผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
5. สร้างมโนทัศน์โดยการนำเอาข้อมูลที่แตกออกเป็นหน่วยย่อย และที่ได้รับการกำหนดรหัสเรียบร้อยแล้วนั้นกลับมารวมกันเข้าใหม่ แต่เป็นการรวมเพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นกลุ่ม ๆ ตามลักษณะความสัมพันธ์ที่หน่วยย่อยเหล่านั้นมีต่อกัน เพื่อให้เกิดกลุ่มมโนทัศน์ (Category) ซึ่งเป็นข้อมูลที่จัดเป็นระเบียบเป็นกลุ่มแล้ว
6. เชื่อมโยงกลุ่มมโนทัศน์ (Category) ตามแบบแผนของสิ่งที่ศึกษาในกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปสิ่งที่ได้ค้นพบ ตามที่กำหนดไว้ในคำถามวิจัย
7. ยืนยันการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสุดท้ายเพื่อนำไปสู่การสร้างข้อสรุปของข้อค้นพบจากการวิจัย
8. ตรวจสอบและสะท้อนคิดการวิเคราะห์ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องอีกครั้งแบบกลับไปกลับมาเพื่อให้มั่นใจว่ากรอบแนวคิด มีความสอดคล้องกับข้อมูลทำการวิเคราะห์โดยพิจารณาจากความอึดตัวของข้อมูล (Reid, A. J., 1996) พร้อมทั้งตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการสามเส้าด้านทฤษฎีหลังการวิเคราะห์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวของสถานศึกษามีการปรับตัว 3 มิติด้วยกัน 1) การบริหารสถานศึกษา มี 3 องค์ประกอบด้วยกัน ได้แก่ การบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารเทคโนโลยี 2) การจัดการเรียนรู้ ภายหลังการระบาดโควิด 19 การจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการปรับตัวให้มีความยืดหยุ่น และมีความทันสมัย 3) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญของการสร้างความน่าเชื่อถือของโรงเรียน คือ การมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาในด้านวิชาการ และด้านร่างกายของผู้เรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 แนวทาง ประกอบด้วย 1) การผนวกรวมเทคโนโลยี เพื่อให้การศึกษามีความยืดหยุ่น และสอดคล้องกับบริบทสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง 2) การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล เป็นทักษะที่มีความสำคัญจำเป็นต้องมีการอบรมและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ครูผู้สอน เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการสอนที่มีความสร้างสรรค์ 3) การเลือกและออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ โดยผ่านความร่วมมือของสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การปรับตัวของสถานศึกษาภายหลังการระบาดใหญ่ไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส

การบริหารสถานศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารสถานศึกษาหลังการระบาดใหญ่ของโควิด 19 มีการปรับตัวใน 3 ด้าน

1. ด้านทรัพยากร การพัฒนาและการดูแลบุคลากรถือเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญอย่างมากหากต้องการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้การดูแลและให้ความสำคัญที่ต่ออย่างสม่ำเสมอต่อบุคลากรยังสามารถสร้างประโยชน์เพื่อสามารถบรรลุพันธกิจที่องค์กรนั้น ๆ ที่ได้วางไว้ได้การบริหาร

องค์กรถือเป็นสิ่งที่มีความท้าทายอย่างสูง โดยเฉพาะการบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีการเอาใจใส่และดูแลอย่างสม่ำเสมอ ทรัพยากรบุคคลถือเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดภายในองค์กรเพื่อที่จะสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จ

2. ด้านเงินทุน การปรับตัวโดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบหลังการระบาดใหญ่ สถานศึกษาควรมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับวิธีการในการถ่ายทอดความรู้และการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมผ่านการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามามีส่วนร่วมกับการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการสนับสนุนในด้านเงินทุนจากสถานศึกษาเช่นกัน นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนมีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบันเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคที่มากขึ้น การสร้างบริเวณเพื่อที่จะสามารถสร้างพื้นที่ปลอดภัยให้แก่เด็กถือเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรคำนึงนอกจากนี้การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่สามารถเป็นส่วนกระตุ้นพัฒนาการที่ดีของผู้เรียนได้ ทั้งนี้ มีข้อบังคับเพื่อการควบคุมโรคก่อนที่จะเปิดสถานศึกษา โดยการลงทุนซื้อแอลกอฮอล์ ชุดตรวจโควิด อุปกรณ์เพื่อใช้ในห้องพักคอยในกรณีที่มีการระบาดของโควิดเพิ่มขึ้น ในปัจจุบันที่มีการระบาดของโรคต่าง ๆ ในสังคมการสร้างสถานที่เพื่อพักคอยและเพื่อลดการระบาดของโรคภายในสถานที่ที่มีความแออัดเช่น สถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคเป็นวงกว้างโดยสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องมีการใช้เงินทุนเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

3. ด้านเทคโนโลยี การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้หลังระบาดโดยให้ผู้เรียน ผู้สอนสามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างทั่วถึง รวมถึง ลงทุนจัดซื้ออุปกรณ์เทคโนโลยีสแกนใบหน้าเพื่อตรวจวัดอุณหภูมิเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนนอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนมากยิ่งขึ้น ในปัจจุบันสถานศึกษาจำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมโดยรอบอยู่ตลอดเวลาทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมาก เพื่อสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตัวเอง ครูผู้สอนสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นส่วนพัฒนาการเรียนรู้ภายในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ใจสังคมปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอยู่ในชีวิตประจำวันอยู่ตลอดเวลาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในสถานศึกษาจะทำให้สถานศึกษาไม่เป็นที่ที่มีความล้าหลังต่อยุคสมัย

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้

การสร้างบรรยากาศที่ดีสามารถสนับสนุนเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี โรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการพัฒนาความรู้ของนักเรียน โดยให้สถานที่ที่มีความเหมาะสม มีความพร้อม และมีความน่าสนใจ นอกจากนี้ การสร้างพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมที่ดียังเป็นมาตรฐานที่สำคัญของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและสามารถใช้เป็นพื้นที่เพื่อสนับสนุนทีมงานที่มีคุณภาพและมีความเชี่ยวชาญเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา เมื่อสถานศึกษาสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีให้เกิดขึ้นได้แล้ว จะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองของผู้เรียนว่าสถานศึกษามีความพร้อมที่จะสนับสนุนการเรียนของนักเรียน พร้อมทั้งเป็นที่ที่เต็มไปด้วยแรงบันดาลใจ ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองเกิดความประทับใจ และมีความเชื่อมั่นต่อโรงเรียน

การปรับตัวด้านการจัดการเรียนรู้

การศึกษาเปรียบเสมือนสายธารแห่งความรู้และความก้าวหน้าของมนุษย์ในสังคมให้เกิดการตระหนักรู้ คิดและพัฒนาตนเอง เมื่อมีปรากฏการณ์ใดที่สร้างผลกระทบต่อการศึกษาอาจทำให้สังคมนั้นถูกชะงักได้ มีความพยายามสร้างรูปแบบทางการเรียนรู้เพิ่มเติมทั้งวิธีการสอนในรูปแบบออนไลน์ หรือการสอนโดยการใช้สื่อผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ถึงอย่างนั้นการศึกษาควรสร้างทางเลือกให้เกิดความยืดหยุ่นและเพื่อให้การศึกษาสามารถดำเนินการต่อไปถึงแม้จะมีอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ

เนื่องจากสามารถช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการฝึกทักษะที่มีความจำเป็นเพื่อให้นักเรียนได้มีความพร้อมในด้านการเรียนรู้และในด้านการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์สูงสุด การเรียนในรูปแบบออนไลน์มีความสะดวกสบาย และมีความยืดหยุ่นมากก่อนการเรียนในห้องปกติ นักเรียนสามารถเลือกสภาพแวดล้อมตามความต้องการได้เพื่อให้สามารถทำการเรียนการสอนได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ แต่ถึงกระนั้นมีความท้าทายในการรักษาสมาธิและความสนใจของผู้เรียนให้สามารถจดจ่อกับการเรียนได้เป็นระยะเวลานานเป็นสิ่งที่ไมใช่นักเรียนทุกคนจะสามารถทำได้ นอกจากนี้ ยังสามารถเป็นเกิดปัญหาที่มาจากเทคโนโลยีที่มีความแตกต่างกันอาจส่งผลกระทบต่อความพร้อมในการเรียนของผู้เรียนซึ่งจะนำมาสู่การเพิ่มรายจ่ายครัวเรือนที่มากขึ้น

แนวทางการจัดการเรียนรู้ภายหลังการระบาดใหญ่ไวรัสโควิด 19 กรณีศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส

การผนวกเทคโนโลยี

การผนวกเทคโนโลยีกับการเรียนรู้ถือเป็นสิ่งใหม่ในทุกสถานศึกษาต้องมีการพัฒนา และผลักดันให้สามารถใช้ได้อย่างเต็มที่ในสถานศึกษา การเรียนการสอนในปัจจุบันไม่เพียงแต่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนแต่สามารถเกิดได้จากทุกหนแห่งผ่านการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเป็นส่วนตัวมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีความยืดหยุ่นมากพอเพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกการเรียนตามความถนัดที่นักเรียนคนนั้น ๆ มีความถนัดและสามารถเลือกเนื้อหาการเรียนตามที่ตนเองต้องการได้ เทคโนโลยียังช่วยให้การสื่อสารระหว่างนักเรียนและครูผู้สอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่องในการให้คำแนะนำกับนักเรียนต่อเนื้อหาที่เรียนอีกด้วย การพัฒนาองค์กรทางการศึกษาให้มีความเข้าใจในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวช่วยถือมีความสำคัญเป็นอย่างมากเพื่อให้ดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ ครู และนักเรียน ซึ่งสถานศึกษาอาจดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ได้ 1) วางแผนและวิเคราะห์ 2) การอบรมและพัฒนา 3) การพัฒนาและทดสอบ 4) การประเมินและปรับปรุง 5) การสนับสนุนและการเสริมสร้าง ซึ่งการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลากหลายภาคส่วนโดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โดยอาจนำสู่การเรียนรู้ควบคู่เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล

การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลเป็นทักษะที่สำคัญอีกหนึ่งในปัจจุบันสามารถกล่าวได้ว่าในสังคมปัจจุบันเราถูกล้อมรอบและอาศัยอยู่กับเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกที่และทุกเวลา เทคโนโลยีดิจิทัลมีส่วนสำคัญต่อชีวิตประจำวันของเราทุกคน ดังนั้น การใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลมีผลกระทบที่หลากหลายต่อชีวิตของเราตั้งแต่การช่วยให้เราสามารถเชื่อมต่อกับสังคมโดยรอบได้อย่างสะดวกมากขึ้น และเพิ่มความสะดวกสบายต่อการค้นคว้าและศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแต่ถึงกระนั้นการใช้สื่อดิจิทัลที่มีความสะดวกสบายผู้ใช้ควรได้รับคำแนะนำและควรมีผู้คัดกรองเนื้อหาเพราะเราอาจตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพที่คอยฉวยโอกาสจากความผิดพลาดและความไม่รอบคอบของผู้ใช้อีกด้วย การพัฒนาทักษะดิจิทัลไม่เพียงแต่สำคัญกับนักเรียนเพียงอย่างเดียว แต่สำคัญสำหรับครูผู้สอนอีกด้วย เมื่อต้องการพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัยเราจำเป็นต้องมีการสนับสนุนการพัฒนาให้ครอบคลุมทุก ๆ ภาคส่วน โดยครูผู้สอนที่มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จในการสร้างความเข้าใจในเนื้อหาแก่ผู้เรียนและสร้างความสนใจในเนื้อหาอีกด้วย การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะให้มีความรู้ความสามารถในการเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากต่อครูในสถานศึกษาในปัจจุบัน

การเลือกและออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้

การเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในหลากหลายด้าน เช่น เทคนิคการสอน เนื้อหาการสอน และสื่อการสอน เพื่อให้การเรียนรู้การสอนของผู้เรียนและผู้สอนสามารถกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องไปในทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มความไหลื่นของการสื่อสารรับสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผ่านการใช้เนื้อหา และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม โดยมีสื่อการสอนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับเนื้อหาเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนสามารถเห็นหรือจับต้องในสิ่งที่กำลังศึกษา การพัฒนาเทคนิคการสอนที่เหมาะสมสำหรับแต่ละช่วงชั้นเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมากทั้งด้านสติปัญญาและการพัฒนาการ ดังนั้น การพัฒนาเทคนิคการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างเต็มที่ โดยสามารถดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) การปรับเปลี่ยนสถานการณ์ในการสอน 2) การเพิ่มการใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัยในการสอน 3) การเพิ่มตัวต่อที่มีความสามารถเจาะจงตามความต้องการมาช่วยสอนในบางเนื้อหา 4) การสร้างพื้นที่และสถานการณ์ที่น่าสนใจเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนการสอนมีความสำคัญอย่างมากต่อครูผู้สอนที่ต้องมีการเตรียมเนื้อหาก่อนการสอน ทั้งเนื้อหาที่จะสอนและเนื้อหาประเด็นรอบตัว เนื่องจากนักเรียนมักมีความสนใจและเต็มไปด้วยคำถามที่ต้องการคำตอบจากผู้ที่เขาเรียน การนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ควรมีการใช้กิจกรรมที่มีความสนุก หรือการอธิบายผ่านสื่อ ที่จะสามารถเพิ่มความน่าสนใจเพื่อให้นักเรียนสามารถจดจำและสนใจต่อเนื้อหาที่ครูกำลังถ่ายทอดได้ นอกจากนี้การสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างความไว้วางใจระหว่างครูและนักเรียนก็เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมาก เพราะจากเพิ่มความใกล้ชิดและความสนิทสนมระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ได้นำเสนอไปในหัวข้อก่อนหน้านี้ ชี้ให้เห็นว่าหลังการระบาดของโรคโควิด - 19 การบริหาร การศึกษา การจัดการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้เป็นสิ่งที่โรงเรียนได้มีการปรับตัวเพื่อตอบสนองกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยที่การบริหารการศึกษาควรได้รับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ทางเลือกเพื่อพัฒนาแผนการทำงานกรณีอาจจะมีภาวะความเสี่ยงของการระบาดใหม่เกิดขึ้น ในงานวิจัยของ อีร์ ภวังคนันท์ ได้เสนอแนวคิดการบริหารการศึกษาในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19 ในยุคฐานวิถีชีวิต ใหม่เน้นการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ ในขณะที่เกี่ยวกับการเตรียมครูและบุคลากรในสถานศึกษาก็เป็นประเด็นที่ควรให้ความสำคัญ โดยเฉพาะการให้การอบรมและ สนับสนุนเพื่อให้ผู้สอนมีทักษะในการสอนออนไลน์และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร (อีร์ ภวังคนันท์, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของของ ศุภวรรณ การุญญะวีร์ ที่กล่าวถึงความสำคัญถึงการพัฒนาทักษะออนไลน์สำหรับผู้สอน เพื่อให้ผู้สอนสามารถสร้างความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน รูปแบบการเรียนรู้ การออกแบบหน่วย การเรียนรู้ รวมถึงทำให้ผู้สอนอย่างมีแผนที่เหมาะสมในการสอน

สำหรับการจัดการเรียนรู้ ต้องให้ความสำคัญกับการเรียนการสอน ควรมีความยืดหยุ่นสามารถเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมและต้องมีการสนับสนุนที่ดีจากผู้บริหารการศึกษาและ จากสังคม นอกจากนี้ ควรมีสภาพอารมณ์และพฤติกรรมของผู้เรียนที่อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน (ศุภวรรณ การุญญะวีร์, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยของ โรงกร ล้อมงคล กล่าวว่า โรงเรียนควรจัดให้มีโปรแกรมเพื่อจัดการความเครียดหรือกิจกรรมคลายเครียดในช่วงที่มีการเรียนการสอนใน รูปแบบออนไลน์ โดยการคัดกรองเพื่อค้นหาเด็กนักเรียนที่อาจมีความเครียดในช่วงการเรียนออนไลน์ นอกจากนี้การให้ คำปรึกษาและให้การช่วยเหลือเด็กนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อป้องกันการเกิดความเครียดสะสมจนอาจเกิด ภาวะซึมเศร้าหรือโรคทางจิตเวชที่รุนแรงที่อาจตามมาได้

สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นอีกหนึ่งสิ่งสำคัญที่ทุกสถานศึกษาควรให้ความสำคัญการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพขึ้นมาได้ต้องอาศัยหลายตัวช่วยจากหลายด้านเช่นการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่ปลอดภัย (โรจกร ลือมงคล, 2565) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร รุ่งเรืองกลกิจ และคณะ กล่าวว่าผู้สอนสามารถสร้างวิถีหลากหลายในการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้ เช่น การจัดที่นั่งแบบวงกลม การฟังด้วยหัวใจ และการกำหนดข้อตกลงในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความเข้าใจตัวเองและผู้อื่น มีความกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้นอกห้องเรียนได้เช่นที่บ้านหรือในชุมชน เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนให้มีความใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนโครงการเพื่อสามารถปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางดิจิทัลและทางกายภาพในการเรียนรู้ การสนับสนุนการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดที่สถานที่ที่เป็นอีกหนึ่งทางเลือกเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสภาพแวดล้อมตามความเหมาะสมหรือเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสามารถมีพื้นที่เพื่อเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยที่ทางสถานศึกษาควรสนับสนุนในด้านอุปกรณ์เพื่อจัดทำสื่อ หรือสร้างพื้นที่เพื่ออำนวยความสะดวก (สมพร รุ่งเรืองกลกิจ และคณะ, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีสุตา ไชยวิจารณ์และคณะ กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ควรมีการอำนวยความสะดวกรวมถึงด้านความปลอดภัย การปรับปรุงอาคารสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงและกระตุ้นต่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความเข้าใจการจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทางสถานศึกษาควรสร้างพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมด้านวิชาการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้สอน นอกจากนั้นควรมีกาให้ความรู้ต่อผู้ใช้สถานที่ให้เกิดความรักและความหวงแหนร่วมกันในการใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การศึกษาไม่เพียงแต่เกิดขึ้นเฉพาะในสถานศึกษาแต่ชุมชนโดยรอบ หรือสังคมโดยรอบสถานศึกษามีส่วนร่วมต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและเอื้อต่อการศึกษา ดังนั้น การสร้างชุมชนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการสร้างชุมชนทางออนไลน์หรือที่สถานที่ที่นักเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์และสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับสร้างชุมชนการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ชุมชนและสังคมต้องตระหนักและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง (ศรีสุตา ไชยวิจารณ์ และคณะ, 2558) สอดคล้องกับงานวิจัยของ มัณฑนา ศรีพุทธา กล่าวว่า การศึกษาเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของครูผู้สอนและพัฒนาการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ที่สามารถเสริมทักษะเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น โดยที่สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจมีการร่วมมือกันเพื่อวางแผนพัฒนาให้มีความก้าวหน้าต่อไป (มัณฑนา ศรีพุทธา, 2564)

แนวทางการจัดการเรียนรู้หลังการระบาดใหญ่โควิด-19 ควรมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ในด้านของการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนนอกจากนี้การใช้การจัดการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพของผู้สอนเพื่อที่จะสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข ซึ่งการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่นซึ่งสามารถเป็นส่วนช่วยพัฒนาการศึกษาให้เป็นเลิศ สอดคล้องกับงานวิจัยการเรียนรู้เชิงรุกแนวทางการเรียนการสอนที่เป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 ของ ภริมา วิธาสถิตกุล และชนินันท์ แยมขวัญยืน กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 ผ่านการเรียนรู้เชิงรุกเป็นการออกแบบการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนเพื่อขยายขอบเขตความรู้จากการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเสนอสิ่งที่ผู้เรียนสนใจอย่างแท้จริง ผ่านวิธีการหรือการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีการกำหนดอย่างเป็นขั้นตอน (ภริมา วิธาสถิตกุล และชนินันท์ แยมขวัญยืน, 2565)

การปรับตัวของสถานศึกษาและ แนวทางการจัดการเรียนรู้หลังการระบาดใหญ่ของโควิด - 19 ต้องถูกทำขึ้นด้วยการร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนโดยรอบ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงซึ่งสามารถจัดทำผ่านกระบวนการร่วมมือ

ระหว่างครูผู้สอน และผู้เรียนผ่านรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบระดมความคิด เพื่อสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมที่ดีให้แก่ผู้เรียนได้ทั้งในด้านการสื่อสาร และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการควบคู่กับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อให้เนื้อหาที่เรียนเกิดความน่าสนใจสามารถเพิ่มสมาธิของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาผ่านการทดลองและการลงมือปฏิบัติจริงสามารถสอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ที่ทันสมัย สามารถปรับตัวทันกับโลกที่มีการผันผวนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างทันทั่วทั้ง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การปรับตัวของสถานศึกษาและ แนวทางการจัดการเรียนรู้หลังการระบาดใหญ่ของโควิด 19 มีความจำเป็นต้องใช้การมีส่วนร่วมของหลายฝ่ายได้แก่ บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพที่ดีต่อสังคมและสามารถก้าวทันโลกที่มีความผันผวนอยู่ตลอดเวลา การจัดการเรียนรู้ต้องสามารถออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้โดยอาศัยทักษะของครูผู้สอนที่ได้มีการพัฒนาผ่านการฝึกฝนและอบรม โดยที่ต้องได้รับการสนับสนุนที่ดีจากสถานศึกษา ในขณะเดียวกันการสร้างสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยต้องได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารสถานศึกษาและชุมชนเพื่อให้เกิดสังคมที่เกื้อหนุนต่อการศึกษานอกจากนี้การศึกษาภายในสถานศึกษาควรมีการวางแผนควบคู่กับการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนและผลลัพธ์ที่ดีของการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ เพื่อให้เกิดข้อมูลที่สามารถยืนยันถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงจากผลการวิจัย หากได้นำข้อค้นพบจากการวิจัยไปใช้ในการออกแบบแบบสอบถามในงานวิจัยเชิงปริมาณก็จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นเชิงประจักษ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษาต่อไปได้ด้วยเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (2564). กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 5 รูปแบบการเรียนการสอนรองรับการเปิดภาคเรียนให้เหมาะสมแต่ละภูมิภาคของประเทศ. เรียกใช้เมื่อ 16 ธันวาคม 2566 จาก <https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/9/iid/19133>
- กระทรวงสาธารณสุข. (2562). คำแนะนำและมาตรการในการป้องกันควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่สำหรับโรงเรียนและสถานศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 16 ธันวาคม 2566 จาก https://ddc.moph.go.th/o_dpc7/news.php?news=11064&deptcode=
- เตชินี ทิมเจริญ และชรินทร์ มั่งคั่ง. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารการวิจัยกาสะลองคำ, 16(1), 97-107.
- ธีร์ ภวังคนันท์. (2564). การบริหารการศึกษาในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่. วารสารบรรณการศึกษาศาสตร์และมนุษยสังคมศาสตร์, 2(2), 25-32.
- ภริมา วิณาสถิตกุล และชนินันท์ แยมขวัญยืน. (2565). การเรียนรู้เชิงรุก: แนวทางการเรียนการสอนที่เป็นเลิศในศตวรรษที่ 21: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 6(3), 922-933.
- มณฑนา ศรีพุทธา. (2564). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- โรงกร ลีอมงคล. (2565). ความเครียดในการเรียนออนไลน์ ช่วงการระบาดของโรคโควิด - 19 :กรณีศึกษาในนักเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ. วารสารศูนย์อนามัยที่ 9, 16(3), 772-783.
- ศราวุฒิ ชันคำหมื่น และรัตนา กาญจนพันธ์. (2566). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 18(1), 57-71.
- ศรีสุตา ไชยวิจารณ์ และคณะ. (2558). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. วารสารนาครบุตริปริทรรศน์, 10(1), 60-72.
- ศุภวรรณ การุญญะวีร์. (2564). การเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด - 19. วารสารบวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 2(2), 48-55.
- สมพร รุ่งเรืองกลกิจ และคณะ. (2562). การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์: พื้นที่ปลอดภัยในการเรียนรู้. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 12(1), 89-110.
- Chelong, A. (2022). Future studies and the development of student activities in Thai higher education post – COVID - 19 pandemic. *Journal of Organizational Innovation & Culture*, 12(2), 7-17.
- Colaizzi, P. (1978). Psychological Research as the Phenomenologist views it. In *Existential - Phenomenological Alternatives for Psychology* (Valle R. & King M. eds). New York: Oxford University Press.
- George, A. L. & Bennett, A. (2005). *Case Studies and Theory Development in the Social Science*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Reid, A. J. (1996). What we want: Qualitative research. *Canadian Family Physician*, 42(1), 387-400.
- WHO. (2024). COVID - 19 dashboard “Number of COVID-19 cases reported. Retrieved December 8 , 2023, from <https://data.who.int/dashboards/covid19/cases?n=c>